

Monumentnummer*: 512768

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 20 juli 1999
Kadaster deel/nr: 82755/130

*Monumentnaam***

Kloosterkerk Franciscanen

*Woonplaats**

Heerlen

*Gemeente**

Heerlen

*Provincie**

Limburg

*Straat**

Akerstraat

*Nr**

97

*Toev.**

A

*Postcode**

6417 BK

*Woonplaats**

Heerlen

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Heerlen

*Sectie**

G

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

5789

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

De KAPEL van de Heilige Bernardinus van Siena is gebouwd in 1931 in Zakelijk Expressionistische stijl naar ontwerp van architect Jos Wielders, door aannemer Reubsaet. De kapel is een uitbreiding van het klooster van de Franciscanen en RK Hogere Burgerschool uit 1912 door architect J. Seelen en heet tegenwoordig het Bernardinuscollege. De tuin naast de kapel is de oorspronkelijk kloostertuin en is aangelegd als verlenging van het Aambos. In de kapel zijn de altaarvloer en de deuren van de biechtstoelen omstreeks 1970 vernieuwd. Eén uitgang is nu overdekt en het trappenhuis in het klooster is afgesloten van de kloostergang.

Omschrijving

De KAPEL met hoofdzakelijk rechthoekige plattegrond, is gelegen onder een zadeldak met leien in Maasdekking. De gevels hebben een in hoogte variërende plint in trasraam en een optrek van rode baksteen in kettingverband. Links van de kapel bevindt zich een kloostergang met op de hoek een hal met twee ingangen en de toren. Rechts voor de kapel is een vierkante bidkapel. Achter de kapel aan weerszijden van de absis bevinden zich een sacristie en bijsacristie. Deze zijn onderling verbonden door een gang. Onder de absis bevindt zich een crypte.

De VOORGEVEL van de kapel heeft links een risalerend volume van twee bouwlagen met op de hoek een iets terugliggende toren. In dit volume bevindt zich een entree met rondboogdeur onder zeven rollagen en is bereikbaar via drie treden en een rooster in hardsteen. In de tweede laag bevinden zich drie stompe spitsboog vensters. Vanaf dit volume loopt een baksteenmuur, voor de gevel van de kapel, en eindigt op de bidkapel. De bidkapel is een volume van één bouwlaag met een plat dak en heeft in de voorgevel een rondboog deur onder een aantal rollagen. Boven de deur bevindt zich een kruis. De voorgevel van de kapel heeft een topgevel met over de volle hoogte drie smalle glas-in-lood vensters.

De RECHTERZIJGEVEL, gelegen aan de tuinzijde, heeft een optrek in halfsteens verband. De zijbeuk van één bouwlaag onder een plat dak heeft een rij stompe spitsboogvensters. In de zijgevel van de kapel bevindt zich een brede strook glas-in-lood. Links boven op het dak staat een brede dakkapel onder een overstekend plat dak. De SACRISTIE in kettingverband staat rechts tegen de zijgevel van de kapel. Het is een volume van één laag met kelderverdieping gelegen onder een plat dak. In de gevel van de kelder bevinden zich drie dubbele vensters. Links naast de sacristie staat een klein volume van één laag onder een plat dak met in de gevels een driedelig venster en een dubbele deur. De ACHTERGEVEL heeft een volume van twee lagen onder een plat dak, gelegen voor de topgevels van de absis en het kapelgedeelte. Het volume van twee lagen heeft centraal baksteen van een lichtere tint met in de eerste laag de entree naar de crypte met hek en in de tweede laag zes kleine vensters. Aan weerszijden van dit geveldeel bevindt zich donkere baksteen met in de eerste laag deuren en enkele vensters. In de tweede laag bevinden zich een zeven- en vierdelig venster. De topgevel van de absis heeft hoge smalle glas-in-loodvensters, waarvoor een baksteen kruis. In de zijgevel van de absis bevinden zich smalle vensters. In de CRYPTIE bevinden zich ongeveer twintig graven van 1934 tot 1981. Een altaar van baksteen met een marmeren blad, waarboven een sculptuur en verder een decoratieve lamp van smeedijzer met geel figuurglas.

Tegen de RECHTERZIJGEVEL staat een kloostergang met kleine vensters met roedeverdeling. De gang eindigt rechts in een groter volume met vier vensters en een dubbele deur, gelegen achter een muurtje. Boven de kloostergang in de gevel van de kapel bevindt zich een breed glas-in-lood venster. Geheel rechts staat een smalle, vierkante TOREN met smalle vensters, ronde galmgaten en een spits tentdak met kruis. Deze ligt iets terug ten opzichte van de gevel.

Om de tuin staat een hoge MUUR in rode baksteen, de bovenste drie lagen zijn in trasraam liggen tussen kunststenen. De muur wordt onderbroken met korte lisenen waarop kleine smeedijzeren hekwerken.

Het INTERIEUR van de kapel bestaat uit een schip met zes stompe spitsbogen van beton bekleed met schoon metselwerk. Twee smalle zijbeuken worden van het schip gescheiden door stompe spitsbogen. Boven deze bogen bevindt zich aan beide zijden van het schip de brede strook glas-in-lood, die doorloopt achter de bogen van het schip. De ABSIS wordt van het schip gescheiden door een kleine spitsboog. In de absis bevindt zich een smal glas-in-lood venster gelegen achter een kruis van baksteen. Aan het kruis bevindt zich een beeld en aan weerszijden hiervan twee schilderijen.

BESCHERMINGSWAARDIG zijn onder meer de brede glas-in-lood vensters, gemaakt door G. Mesterom & Zonen naar ontwerp van Charles Eijck, Bunde in 1932. De kruisweg en de kleine glas-in-loodvensters van pater Renald Rats en het kruisbeeld van Charles Vos.

Waardering

De kapel bezit cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling van de Rooms Katholieke Kerk in Limburg. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door het bijzonder belang voor de bovenregionale geschiedenis van de architectuur, het bijzonder belang van de kapel in Zakelijk Expressionistische stijl binnen het oeuvre van architect J. Wielders. Verder vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, het materiaalgebruik, de ornamentiek, de bijzondere samenhang tussen exterieur en interieur en de artistieke betrokkenheid van verschillende kunstenaars. De kapel is vanwege de situering verbonden aan de uitbreiding en het aanzien van de stad Heerlen tijdens de mijnontginningen. Verder is de kapel van algemeen belang vanwege de architectonische gaafheid en de architectuurhistorische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kloosterkerk